

Kommunstyrelsen

Taxa för upplåtelse av offentlig plats

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta föreslagen taxa (tjänsteskrivelsens bilaga 1) för upplåtelse av offentlig plats att gälla från 1 april 2014 och att tidigare torg- och handelstaxa (tjänsteskrivelsens bilaga 2) upphör vid samma tid.

Taxan ska gälla för alla upplåtelse som sker eller belöper på tid efter att taxan trätt i kraft och oavsett om ansökan inkommit och prövats dessförinnan.

Sammanfattning

Tekniska nämnden föreslog den 19 november 2013 att kommunfullmäktige skulle anta den taxa för upplåtelse av offentlig plats som trafiknheten i samarbete med park- och naturnheten, vägenheten och marknheten hade tagit fram. Efter återremiss från kommunstyrelsens arbetsutskott den 3 december 2013 har tekniska nämnden förtydligat i förslaget att verksamhet av ideell karaktär undantas från taxa samt redovisat ekonomiska effekter och hur effekterna av taxan kommer att följas upp

Beslut om upplåtelse av offentlig plats fattas av polismyndigheten. Kommunen ska yttra sig och har vetorätt om den tycker att en upplåtelse är olämplig. Yttrande till polismyndigheten handläggs idag av trafiknheten tillsammans med främst park- och naturenheten. Upplåtelse av annan kommunal mark handläggs av marknheten och då gäller inte denna taxa eller riktlinjer. Taxan gäller bara på offentlig plats där kommunen är markägare.

Bakgrund om offentlig plats och tillstånd att nyttja sådan

Mark som utgör offentlig plats enligt ordningslagen upplåts av polismyndigheten. Kommunen får ta ut taxa för upplåtelse av offentlig plats på mark som kommunen äger. Idag har Nacka kommun en taxa för upplåtelse av offentlig plats (och annan kommunal mark) för reklamordningar, men inte för andra typer av upplåtelse av offentlig plats.

Med offentlig plats avses enligt 1 kap 2 § i ordningslagen bland annat gator, vägar, torg, parker och andra platser som i detaljplan redovisas som allmän plats och som har upplåtits för sitt ändamål samt allmänna vägar. Tekniska nämnden utgör remissinstans vid ansökan om nyttjande av offentlig plats. För upplåtelse av annan kommunal mark ansvarar kom-

munstyrelsen via mark- och exploateringsenheten. För sådan mark gäller inte ordningslagens regler om nyttjande av offentlig plats och därmed inte heller den taxa som det här ärendet handlar om. Dock kan vissa platser jämföras med offentlig plats i lokala ordningsföreskrifter och då gäller samma regler.

Idag kommer ansökningar om upplåtelse av offentlig plats in till kommunen via polismyndigheten. Det handlar om skilda saker som valborgsmässoeldar, tidningsställ, byggbodar, jordgubbsförsäljning mm. Totalt rör det sig om ca 100 ärenden per år, varav ca 10 byggetableringar.

Efter handläggning, där utgångspunkten är att bedöma om uthyrningen uppfyller kommunens krav, så skickas ett yttrande till Polismyndigheten som avslår eller bifaller ansökan. I dag finns i Nacka kommun inget dokumenterat regelverk eller bedömningsgrunder som går att hänvisa till i handläggningen av ärendena. Därför har tekniska nämnden tagit fram ett regelverk och bedömningsgrunder för yttrande över ansökan om nyttjande av offentlig plats. I stort följer detta det arbetssätt som finns i kommunen idag.

Föreslagen taxa

Vid upplåtelse av offentlig plats kan kommunen, som nämnts ovan, ta ut en avgift enligt lagen om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats m.m (SFS 1957:259). Avgiften utgår med belopp som kan anses skäligt med hänsyn till ändamålet med upplåtelsen, nyttjarens fördel av denna, kommunens kostnader med anledning av upplåtelsen och övriga omständigheter. Grunder för beräkning av avgiften beslutas i särskild taxa av kommunfullmäktige. Taxan uppbärs av tekniska nämnden när det handlar om mark som upplåts genom polismyndighetens tillstånd.

Många kommuner har idag en taxa som reglerar upplåtelser på offentlig plats. I arbetet med att arbeta fram en taxa för Nacka kommun har flera andra kommuners taxor studerats. Idag tar kommunen, som ovan nämnt, inte ut någon avgift för hanteringen av upplåtelse av offentlig plats, men det kostar 700 kronor att söka hos polismyndigheten. Den föreslagna taxan, se bilaga 1, har utarbetats i en arbetsgrupp med tjänstemän från park- och natur-enheten, trafik-enheten, stadsjuristen, mark- och exploateringsenheten och vägenheten. En viktig utgångspunkt har varit att utforma ett system som gör att taxan blir tydlig och enkel, så att inte det administrativa arbetet internt på kommunen försvåras. Bedömningen är att den förändrade hanteringen av dessa ärenden kommer innebära ökad handläggningstid eftersom kommunen nu måste hantera fakturering, men att denna inte blir orimligt stor om befintliga resurser inom ekonomienheten nyttjas för fakturering och uppföljning. Taxan bedöms täcka kostnaderna för kommunens arbete, men inte ge någon större intäkt utöver detta. Däremot tydliggör taxan att det finns ett värde och en kostnad att använda offentlig plats för exempelvis försäljning, byggetableringar mm.

Tekniska nämnden beslutade 19 november 2013 att tillstyrka förslag till taxa för upplåtelse av offentlig plats och föreslog kommunstyrelsen att anta förslaget. Kommunstyrelsen arbetsutskott(KSAU) beslutade den 3 december 2013 att återremittera förslaget till tekniska nämnden. KSAU ville att tekniska nämnden skulle förtydliga att verksamhet av ideell karaktär undantas från taxa. Vidare önskade KSAU att förslagets ekonomiska effekter samt hur uppföljning av verksamheten ska gå till djupare skulle analyseras. Tekniska nämnden beslutade den 17 december 2013 att, efter justeringar i enlighet med KSAU återremiss, återigen föreslå kommunfullmäktige anta föreslagen taxa. I taxan framgår det nu tydligare att verksamhet av ideell karaktär, d.v.s. idrottsföreningar och organisationer vars främsta syfte med försäljningen är att främja den egna ideella verksamheten eller annan välgörenhet, inte betalar taxa för försäljning av tillfällig karaktär, exempelvis julgransförsäljning och loppmarknader.

Uppföljning av effekterna av taxan

Uppföljning av verksamheten kommer att genomföras inför de ordinarie ekonomiska uppföljningarna i T1, T2 och årsbokslut. Uppföljningen kommer att fördjupas med mer ingående analys av följderna av taxan vid bokslutet, d.v.s. hur ärendemängderna förändrats, synpunkter från sökande samt polis etc.

Bedömningen är att den förändrade hanteringen av dessa ärenden kommer innebära ökad handläggningstid eftersom kommunen nu måste hantera fakturering, men att denna inte blir orimligt stor om befintliga resurser inom ekonomienheten används för fakturering och uppföljning. Taxan bedöms täcka kostnaderna för kommunens arbete, men inte ge någon större intäkt utöver detta. Däremot tydliggör taxan att det finns ett värde och en kostnad att använda offentlig plats för exempelvis försäljning, byggetableringar mm.

En genomgång av inkomna ärenden under perioden 2013-01-01 till 2013-12-01 har gjorts. Hur stor taxa som skulle tagits ut om föreslagen taxa redan funnits på plats har bedömts. Tidsåtgången har uppskattats till 3 timmar i *genomsnitt* per ansökan. I detta ingår administration, skrivande av yttrande, fakturering, kontakt med sökande samt i vissa fall platskontroll och efterbesiktning. Med en tidskostnad på 700 kronor/timme så visar utredningen att det inte blir något större överskott till följd av införande av taxan. Det finns dock en osäkerhet i hur ansökningarna kommer att påverkas av taxan, vilket kommer att följas upp under 2014. Inkomna ärenden i december har heller inte analyserats.

Bilagor

Bilaga 1 Förslag till taxa

Bilaga 2 Tidigare torghandelstaxa

Dag Björklund
Teknisk direktör

Mikael Ranhagen
Enhetschef Trafikenheten